

IDEES CLAU TAULA SALUT

Hem d'**aprofitar i fer cas dels aprenentatges de la pandèmia**. Tot el que va posar de relleu ha de tenir traducció en la política municipal.

Aprenentatges:

- la fragilitat de la nostra societat, del nostre benestar
- la necessitat de lo col·lectiu, els efectes tant negatius que té l'aïllament
- la importància de la salut primària i de les condicions de treball de tot el personal vinculat a la salut i les cures
- la importància del lideratge de l'ajuntament en el seguiment i la presa de decisions sobre salut
- la importància de les condicions de vida (com a factors estructurals que condicionen la salut)

1. La salut mental en la nostra societat

Tenir salut mental no és estar sempre bé, sinó que també és saber viure amb les dificultats, saber fer-hi front. Tenir benestar però saber lidiar també amb el malestar com una part més de la vida.

El sistema capitalista en què vivim accentua problemes de salut mental:

- La lògica capitalista ens porta a pensar que sempre «hem d'estar bé», cosa que genera un doble malestar, per no estar bé i per no ser capaç d'estar bé. I la solució que es dona és medicalitzar.

Oferir eines, espais, acompanyament per lidiar amb el malestar

- Hi ha una precarització laboral que, en l'àmbit de l'atenció a la salut, molts cops impedeix generar i mantenir els vincles personals que són imprescindibles. Les persones són substituïbles, però no intercanviables. Els vincles que es generen en l'atenció social, psicològica, són part de la solució. Unes relacions laborals que no permeten mantenir aquests vincles impliquen donar un mal tracte en l'atenció a la salut mental.

Millorar les condicions laborals i l'organització dels treballs de cures per cuidar aquests vincles

- La cultura de l'excés, de lo hiper, de la pressa, de la falta de límits... vinculada a les patologies de l'acte (trastorns alimentaris per excés de menjar o no menjar, addicions a drogues, a les pantalles, autolesions...).

Generar espais de calma dins la ciutat, espais que facilitin les relacions humanes i que permetin descansar dels estímuls constants que rebem

- La cultura individualista i deshumanitzadora, que reclama autoestima però oblidant que precisament l'autoestima requereix del reconeixement i l'estima dels altres (ser valuós per als altres genera seguretat i autoestima)

La ciutat com a lloc humanitzador i que generi experiències per a que les persones, especialment les més vulnerables, se sentin valuoses

- Les migracions i les violències, com a factors també vinculats a la salut mental (Això no va donar temps de desenvolupar-ho)

2. Com entomar el tema de salut des de l'ajuntament

Posar la salut al centre de les polítiques municipals, amb un enfocament comunitari

Com un àmbit transversal, amb lideratge de la regidoria de salut, però amb accions en diferents àmbits municipals i amb estreta coordinació amb els serveis de la Generalitat i el treball del tercer sector.

- (a) Amb polítiques transversals: actuar sobre els factors ambientals, socials i econòmics determinants de la salut
- (b) Amb el reforç de l'àrea de salut, no per suplir el que correspon a la sanitat pública, sinó per reforçar enfocament global de la salut amb plans comunitaris
- (c) Amb més protagonisme municipal en la coordinació amb altres administracions: per reclamar el que falta, per millorar criteris d'assignació de recursos, per coordinar tasca del CAPs/sistema públic amb la tasca de serveis socials i salut comunitària de l'ajuntament

A destacar que moltes d'aquestes propostes que desenvolupem a continuació i també altres que ja hem endegat en l'etapa en què vam estar a govern, estan molt en sintonia amb les [Reflexions i propostes en clau local](#) que fan les Entitats Catalanes d'Acció Social

(a) Polítiques transversals:

Actuar per reduir la contaminació, que es calcula que provoca més de 40 morts evitables

- polítiques de mobilitat valentes per reduir el trànsit de vehicles: reforç del transport públic, vianalitzacions, ZBE
- Pla de plantació d'arbrat
- Normativa sobre fitosanitaris i altres formes de contaminació ambiental (com la contaminació per ones)

Actuar per tenir una ciutat que afavoreixi hàbits saludables i que respongui al canvi climàtic:

- creació de refugis climàtics
- facilitar els desplaçaments a peu i activitats a l'aire lliure: zones verdes, voreres més amples, espais vianalitzats
- instal·lacions i espais oberts per a la pràctica de l'esport
- clàusules per promoure compra de proximitat i ecològica en contractes d'alimentació (col·legis i altres)
- espais de calma: zones de 0 emissions, continuïtat i reforç de les polítiques de renaturalització i de creació d'espais verds a la ciutat

Afavorir condicions de vida saludables a les llars:

- mesures per afavorir la rehabilitació d'edificis sense ascensor
- mesures d'ampliació de l'habitatge públic
- mesures per garantir el subministrament energètic, especialment per a persones amb dependència energètica

Afavorir l'accés a la sanitat pública:

- garantir la continuïtat de les polítiques d'empadronament que ja hem posat en marxa i millorar l'acompanyament a persones nouvingudes o amb altres barreres de coneixement i accés al sistema sanitari
- millorar la informació divulgativa sobre la prevenció de malalties i sobre els recursos sanitaris

(b) Àrea de salut

Els objectius clau de l'acció municipal: detecció, prevenció, assessorament/acompanyament

A través de l'acció comunitària per desenvolupar les polítiques de salut: reforçar i reformular coses que ja està fent l'ajuntament, aprofitant les estructures educatives, esportives, de participació... per desenvolupar plans de salut en col·laboració amb els diferents agents implicats.

Implicar àrees de serveis socials, atenció a persones migrades, esports... en objectius de detecció, prevenció i assessorament en temes de salut.

Passos

0. Reorganitzar estructura de regidories per afavorir aquest treball transversal. Salut ha d'estar en la mateixa regidoria o estretament relacionat amb serveis socials i amb participació.

1. Auditoria: estudi de les actuals prestacions: què falta, que necessiten, què canviarien

2. Desenvolupar un pla de salut comunitària amb la participació dels diferents actors vinculats a la salut (Sanitat pública, serveis socials, entitats, equips dels consells de zona...). Especial atenció a problemes de salut mental, addiccions i sexualitat per a joves; a problemes vinculats a l'envelliment (exemples: programa Ke m'expliques, Konsulta'm, grups ajuda mútua de famílies amb problemes de salut mental...)

Les nostres propostes per a aquest pla de salut:

Prioritzar l'atenció a la petita infància i adolescència: Detectar, previndre i assessorar

Espais i serveis municipals per a infants com a espai per detectar, preveure, assessorar

- Programes de preservació familiar
- Ludoteques, escoles bressol i centres oberts per a infants
- EAIA Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència

Amb dotació de personal suficient i estable

Amb assessorament i acompanya psicològic del personal que atén els problemes

Amb un dispositiu d'atenció psicològica que pugui fer atencions de curta durada

Amb plans de formació en metodologies de treball comunitari, que ajudin a aprofitar i coordinar intervenció del tercer sector, xarxes de voluntaris... i en metodologies restauratives per a la gestió de conflictes

---- → CUIDAR ALS CUIDADORS, GARANTIR VINCLES DE QUALITAT

també vinculats als actual serveis d'atenció a joves:

Serveis Salut Jove i serveis d'atenció psicològica

Reforç dels equips d'educadors de carrer, especialment en barris amb més població vulnerable, per detecció de problemes, divulgació d'hàbits saludables i de serveis a disposició de la ciutadania

Donar continuïtat a programes actuals de Centre d'informació i atenció a les dones. Atenció integral a col·lectiu LGTBI, Sexualitats

Servei d'Ajuda a Domicili: remunicipalitzar.

Definir polítiques d'atenció a l'envelliment, més enllà dels actuals centres de persones grans

- Introduir canvis en els centres de persones grans: internalitzar gestió i desenvolupar fórmules de cogestió, en què les pròpies persones grans agafin més protagonisme i s'aprofitin les seues capacitats. Obrir aquests centres també a persones d'altres edats i a activitats en què puguin col·laborar aprofitant les experiències de les persones grans
- Generar espais de pensament i debat sobre les noves formes residencials i convivencials per a la gent gran: cooperatives d'habitatge i altres fórmules per compartir espais i serveis

Desenvolupar un **Mapa d'actius de salut** (web i altre material divulgatiu de tots els recursos públics i sense ànim de lucre vinculats a la salut)

Promoure la formació:

- en malalties o afeccions ambientals, per als metges i per al personal d'atenció social, per evitar el menysteniment que pateixen molts cops les persones afectades
- en detecció de problemes de salut mental, especialment per al personal que tracta amb jovent (a escoles, serveis municipals...)

(c) Acció de coordinació amb el sistema sanitari públic

- connexió de bases de dades
- implicar a CAPs i altres de sistema públic en el disseny i implementació dels plans comunitaris, a través dels consells de zona i altres
- paper actiu de l'ajuntament als espais com el Consell de Salut on es defineixen els plans del sistema sanitari, per exigir el que falta, per coordinar amb la pròpia acció municipal... (especialment en temes com l'atenció als joves amb trastorns alimentaris, que no tenen servei a Lleida)
- reunions dels responsables de salut de l'ajuntament amb el personal d'atenció a l'usuari dels sistema de salut, per recollir el seu coneixement de les mancances en l'atenció denunciades pels propis usuaris
- generar informes sobre afectacions de salut, especialment de salut mental, a l'estil del seguiment que es feia de l'afectació de la pandèmia, per posar llum sobre els problemes, les mancances del sistema de salut... i a partir d'aquí poder plantejar solucions